

ERI AIKAKAUSIEN TAIDETTA

- **Mitä taiteen tyyliä seuraavat esimerkit edustavat? Miksi tulit siihen tulokseen?**
Teokset 1-12
- **Tyylit;**
  - **keskiaika, renessanssi, barokki, rokokoo, uusklassismi, romantiikka, realismi, impressionismi, ekspressionismi, kubismi, surrealismi, abstraktionismi**

Antoine Watteau:
Maria Teresianin perhe

Jean-Honore Fragonard:
Rakkauskirje

Juan Gris:

Kitara ja sanomalehti

2.

Sandro Botticelli:
Apelleksen solvaus (pylvääit)

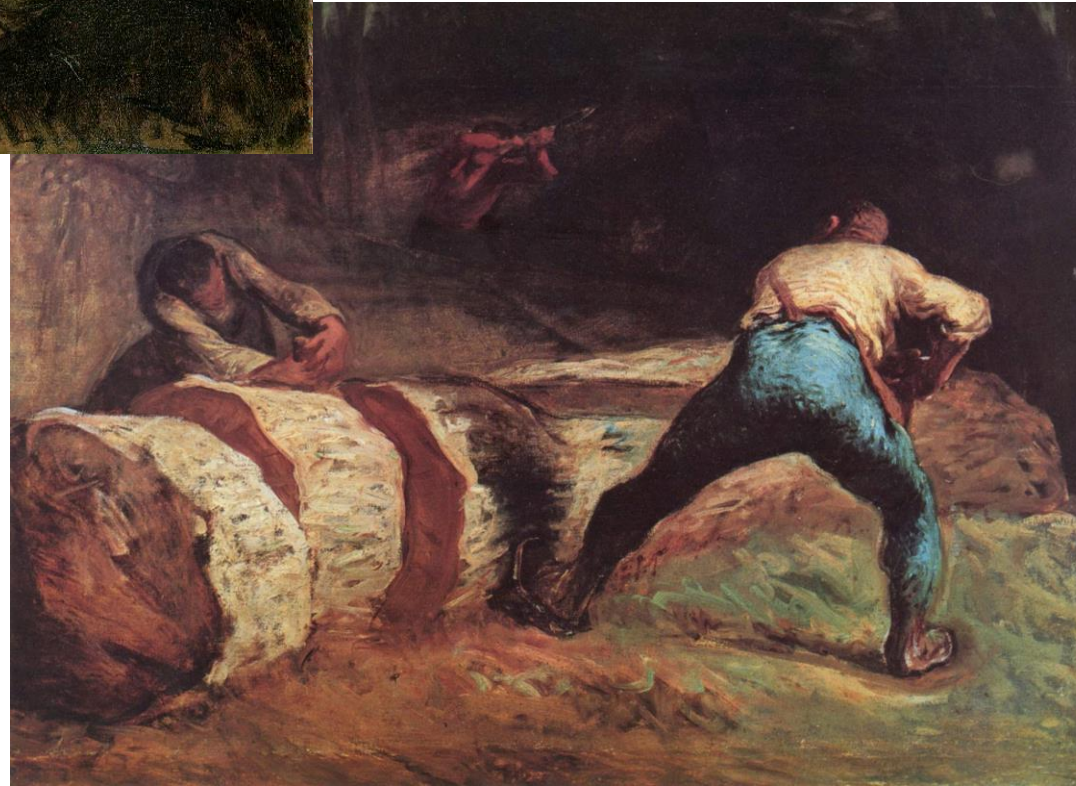
Tiziano:
Mars, Venus ja Cupido

Honore Daumier:
Mielenosoitus

Jean-Francoise Millet:
Metsurit sahaavat puita

Velasquize:
Marghareta Theresia lapsena

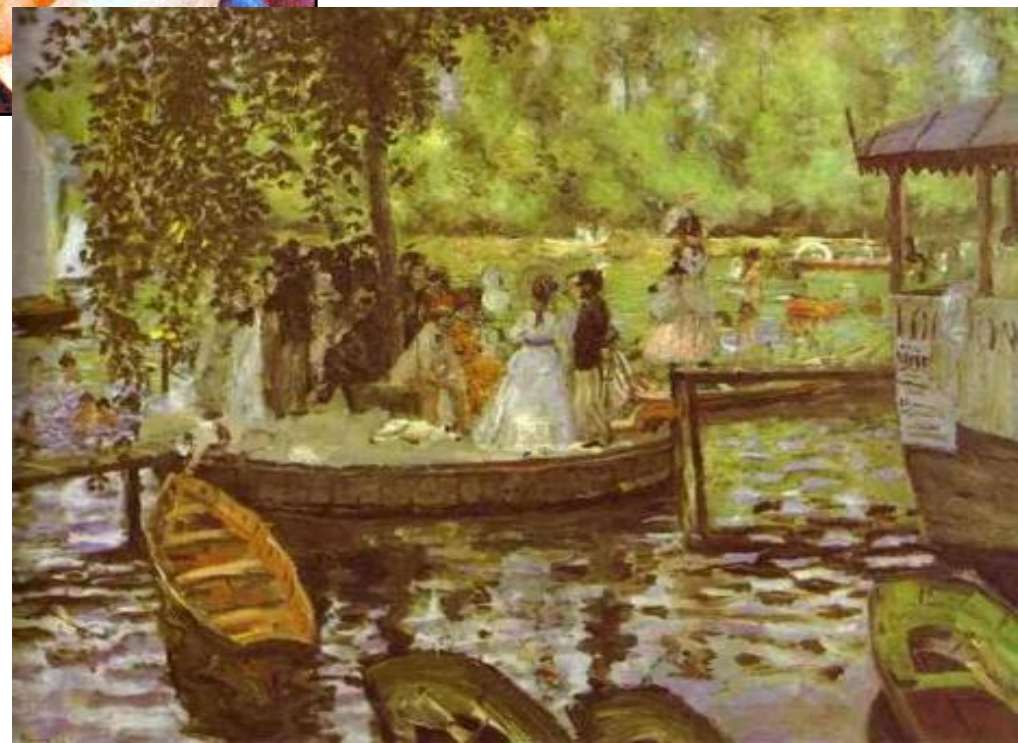
Rubens:
Maan ja veden liitto

Pierre August Renoir:
Le Grenouilliere

Renoir:
Luncheon of the
Boating Party

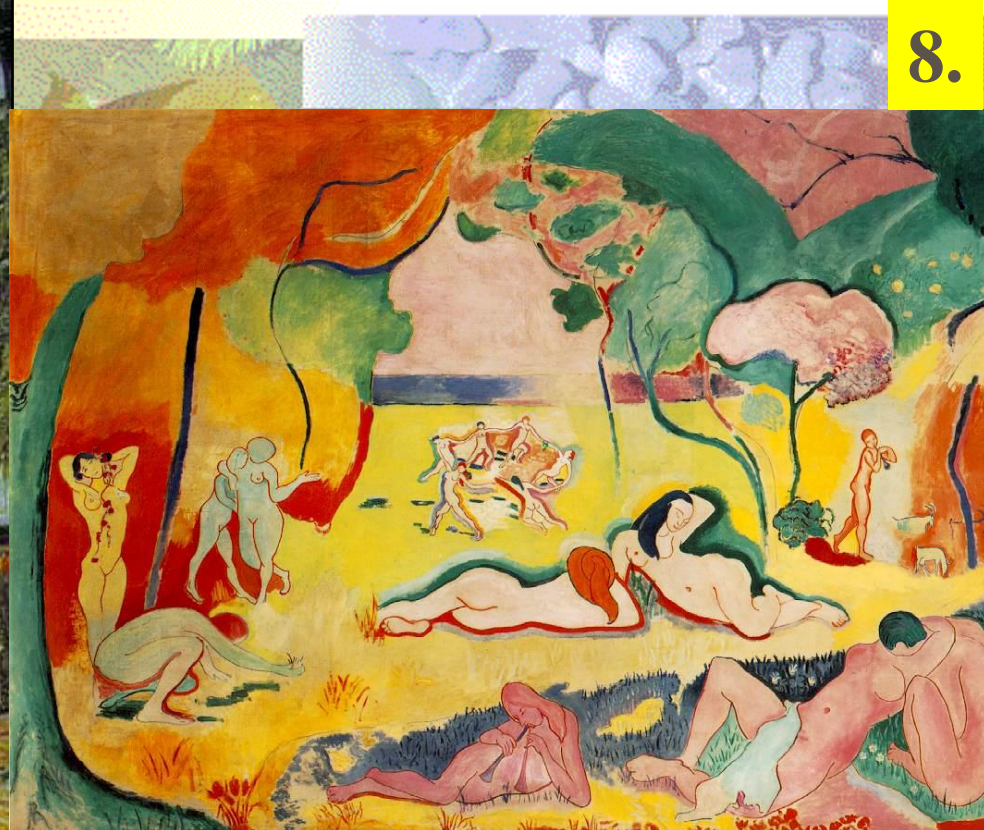

Gaspar David Friedrich:
Luostarin rauniot/Eldena

Vincent van Gogh:
Katukahvila yöllä

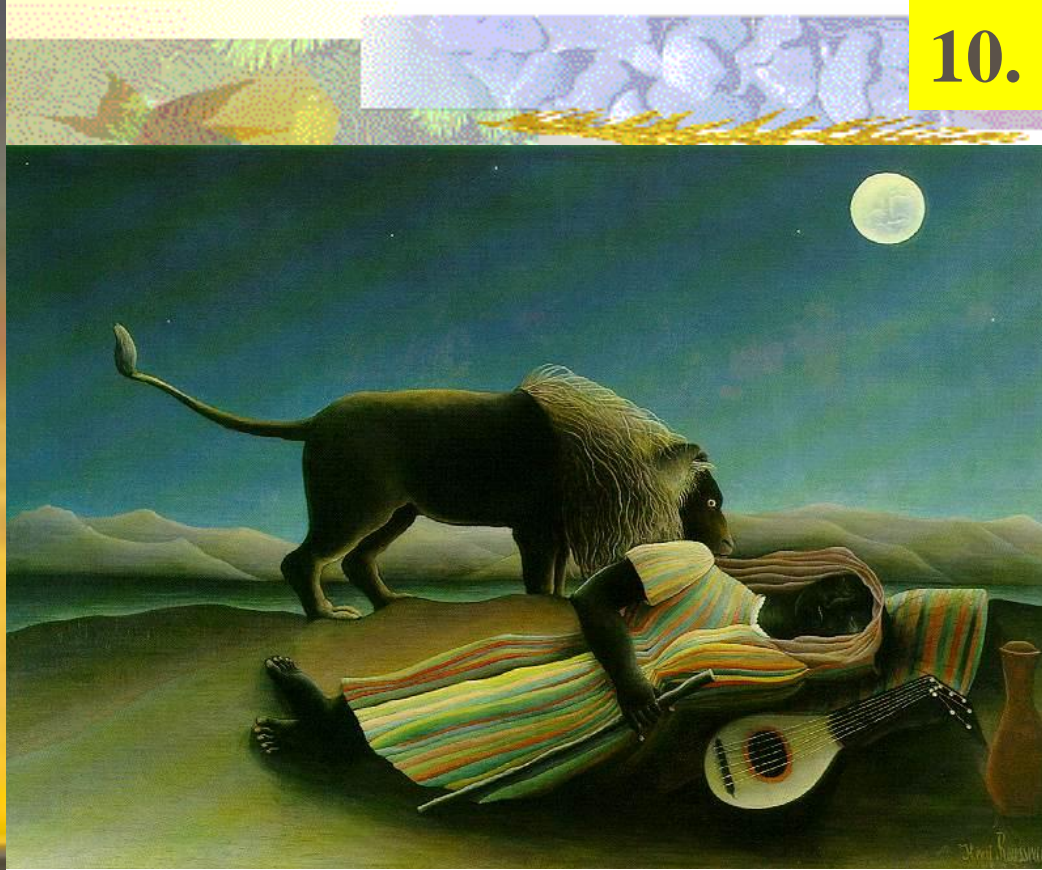

Henri Matisse:
Elämän ilo

Salvador Dali:
Kananmunat lautasella
Ilman lautasta

Henri Rousseau:
Nukkuva mustalainen

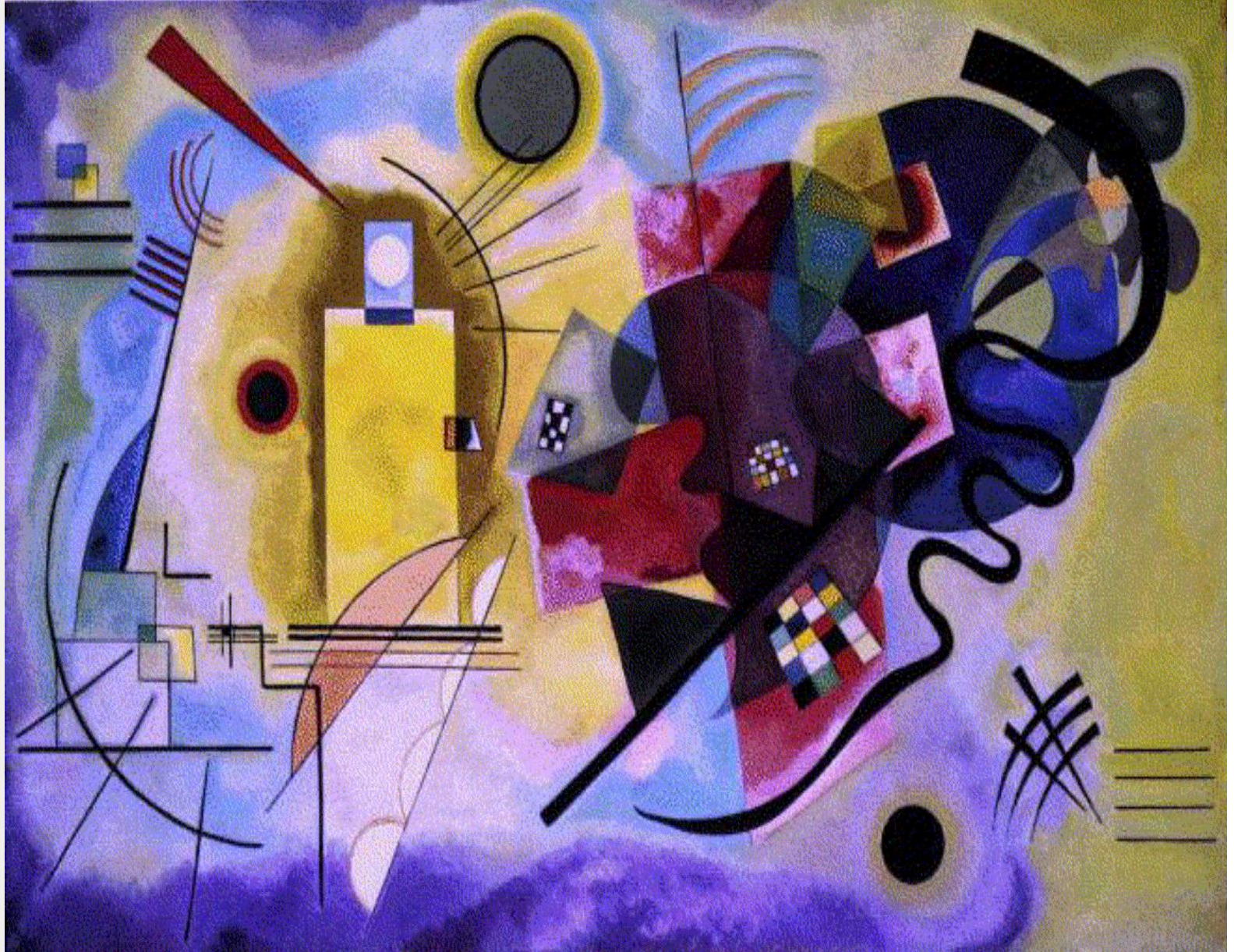

Jacques-Louis David:
Napoleon

Jacques-Louis David:
Paris ja Helene

Vassily Kandinsky:
In the Blue

Oikeat vastaukset

1. Rokokoo
2. Kubismi
3. Renessanssi
4. Realismi
5. Barokki
6. Impressionismi
7. Romantiikka
8. Ekspressionismi
9. Keskiaika
10. Surrealismi
11. Uusklassismi
12. Abstraktionismi

TAIDE 1800-1900- LUVUILLA

Maalaustaide, kuvanveisto ja
arkkitehtuuri

Huom!!! Valistus

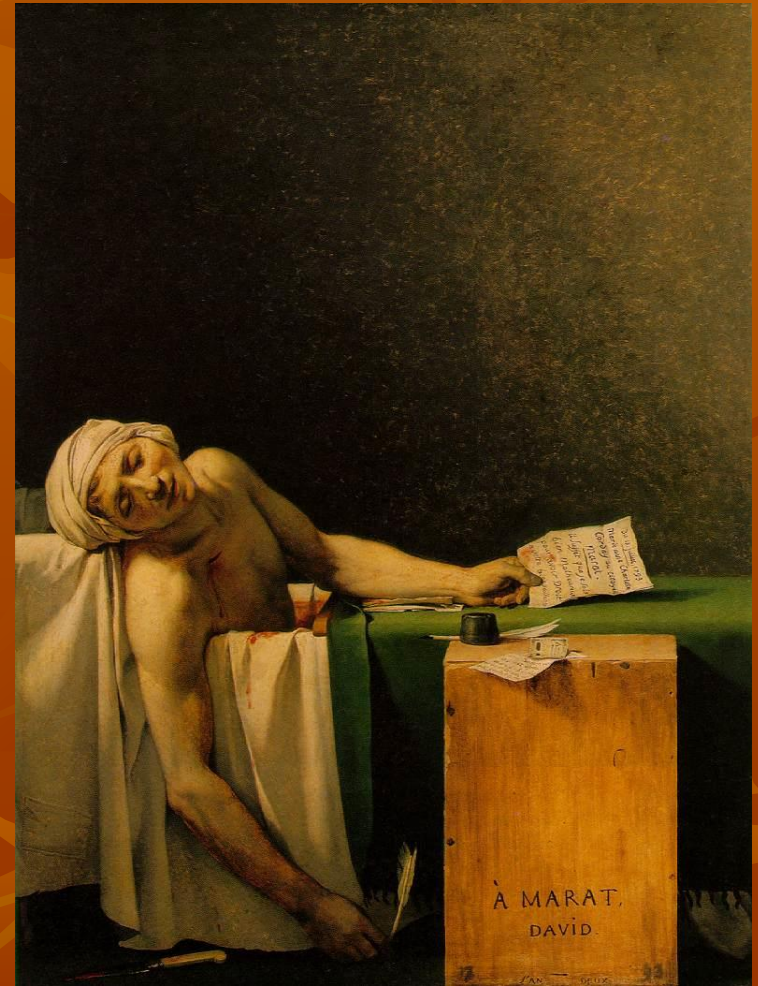
Uusklassismi

- 1700-luvun puoliväli
- Valistus arvosti selkeyttä, antiikin maalausta, Pompeijin kaivaukset.
  - Antiikin kuvanveistoa pidettiin värittömänä, uusklassismin maalauksissa värit jätettiin toissijaisiksi
- **Selkeät suoraviivaiset muodot, vaaleat värit.**
  - Isänmaallisuus, urhoollisuus, moraalitunteet, velvollisuuden tunne, idealismi, Antiikin mytologia, historialliset kohtaukset, maisemat
  - **Empire** = hallitsijoiden tyyli, klassismi
- **David, Maratin kuolema. Helsingin senaatintorin rakennukset**

Uusklassismi

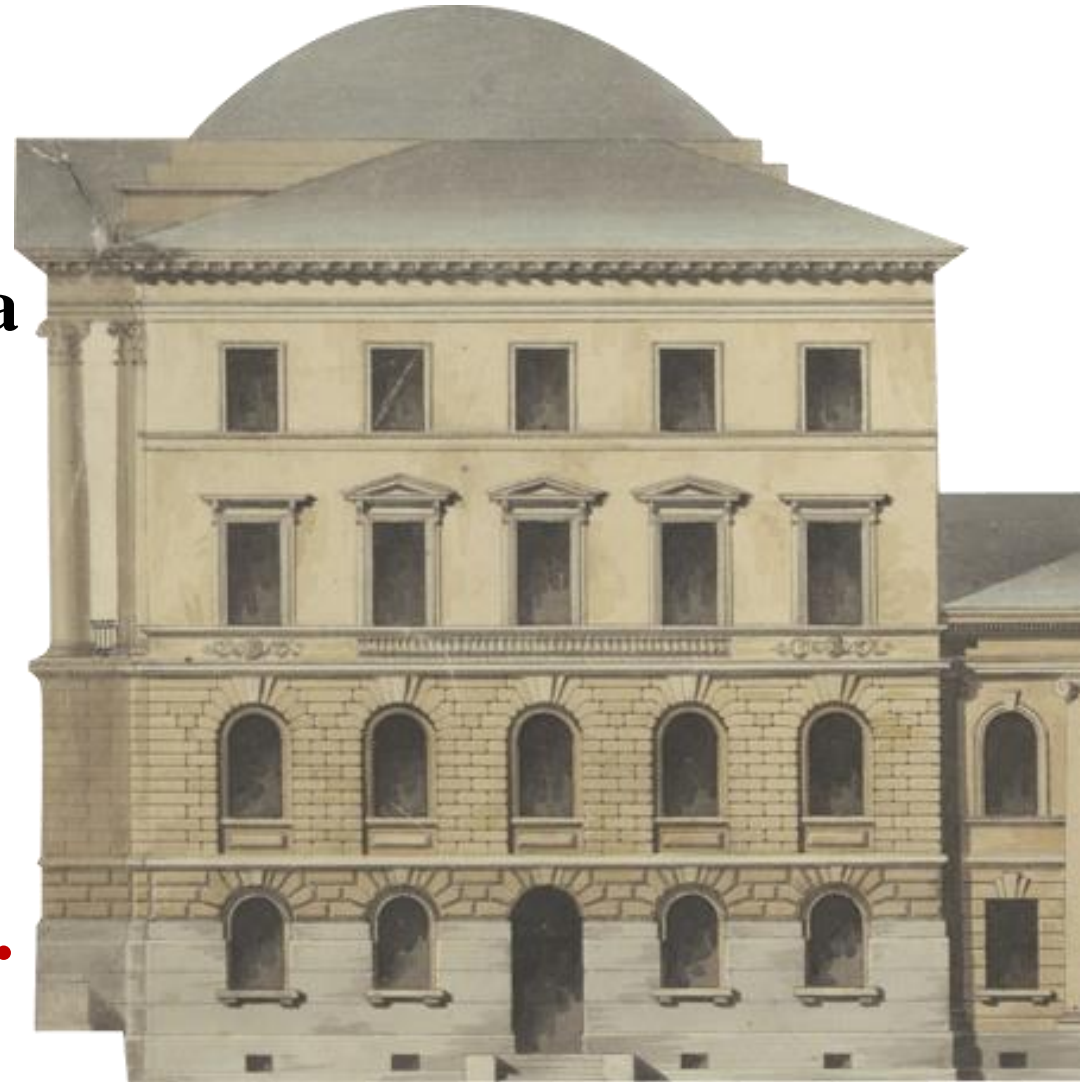
Jacques-Louis David;

Horatiuksen vala ja Marat' n kuolema

Valistuksen vaikutukset taiteeseen

- Valistuksen ajan taidesuunta
- Valistuksen järjen palvonta näkyi taiteessa ilmaisun selkeytenä ja paluuna antiikin esikuviin.
- **Arkkitehtuurissa ja sisustuksessa tyyli suunta tunnetaan empirenä.**

Suomalaista empireä edustaa mm. Engelin piirtämä Senaatintalo Helsingissä.

Romantiikka

- 1800-luvun alkupuoli
- Kansallinen herääminen, yksilöllisyys, pako todellisuudesta
- Aiheet usein historiasta, tunteellisia, rikkaat värit, kaunistelevia, ei tiukkaa muotokieltä
  - Tunne, tunnelmat, vapaus, kauhu, mielikuvitusta kiehtova...
  - Kirkkoja, luostareita, linnoja, raunioita, legendat, kansakunnan historia...
  - Luonto usein pääosassa, kokonaisuus, sadunomainen, kaukomaat
  - Menneisyyden ihannointi, alkuperäisyys (keskiaika, lähihistoria)

Huom!!!

NATIONALISMI

Romantiikka

Eugene Delacroix; Khios-saaren verilöyly

John Constable; Salisburyn katedraali

Realismi

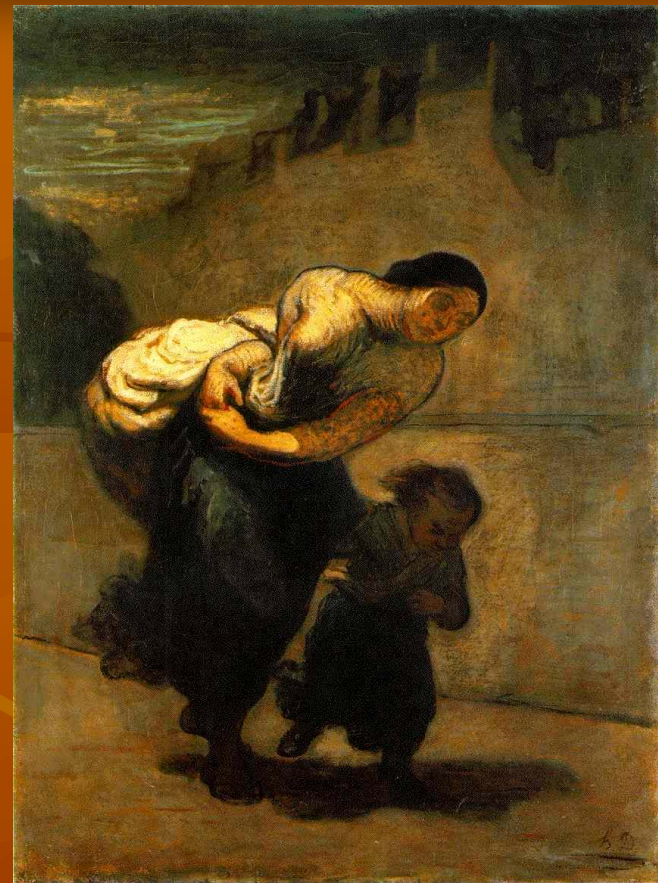
Huom!!!

**Industrialismi
ja sosialismi**

- **1800-luvun jälkipuoli**
  - Vastavoima romantiikalle.
- **Teollistuminen, kaupungistuminen, sosialismi, tavalliset ihmiset; työväki, talonpojat**
- **Totuudenmukaisuus, rehellisyys, arkipäivä:**
kuitenkin tulkintaa (ei valokuva)
- **Yhteiskunnalliset ongelmat!**
- **Värimaailma maaläheinen** (ruskea, vihreä, harmaa)
  - **Naturalismi** siitä äärimmilleen viety muoto!

Realismi

Honore Daumier; Taakka/Pesijätär
Jean-Francois Millet; Maalaiskuvia
Gustave Courbet; Hautajaiset

IMPRESSIONISMI, EKSPRESSIONISMI

- Noin 1870 →
- Pääosin taidetta taiteen vuoksi.

Impressionismi

Valokuvauksen keksiminen!

- **Vaikutelma juuri siitä hetkestä, kun näkee kohteen**
  - Aistit, ohikiitävä hetki
  - Ulkoilma, valo, kirkkaat värit
  - Vaikutelma, kun näen tai koen
  - Siirtyminen ateljeesta ulkoilmaan
- **Taiteilijan vapaus odotuksista, säännöistä, ääri viivoista...**

Impressionismi

Claude Monet ; Impression Soleil Levant

Pierre-Auguste Renoir; Soutelua Seine-joella

Georges Seurat; Sirkus

Ekspressionismi

- Taiteilijan sisäinen, subjektiivinen kokemus
- Ihmismielen sisäiset tilat ja tunteet
  - Ei enää ulkoista ja objektiivista todellisuutta
  - Rajut siveltimenvedot
  - Voimakkaat värit
- Toisinaan myös perspektiivin hylkääminen

Ekspressionismi

Moderni maailma 1900-1

Vincent van Gogh; 12 auringonkukkaa maljakossa

Paul Cezanne; Mardi Grass

Paul Gauguin; Tahitilaisia naisia rannalla

Henri Matisse: Green stripe

→ Les Fauves = villipedot = fauvismi

KUBISMI - SURREALISMI

- 1900–l alkupuoli
- Teollistumisvauhti kiihtyy
- Nopeuden ihailu
- IMS
- Kubismi: Abstraktiset, geometriset muodot
- Surrealismi: Unenomaiset aiheet, seksuaalisymboliikka (Freud)

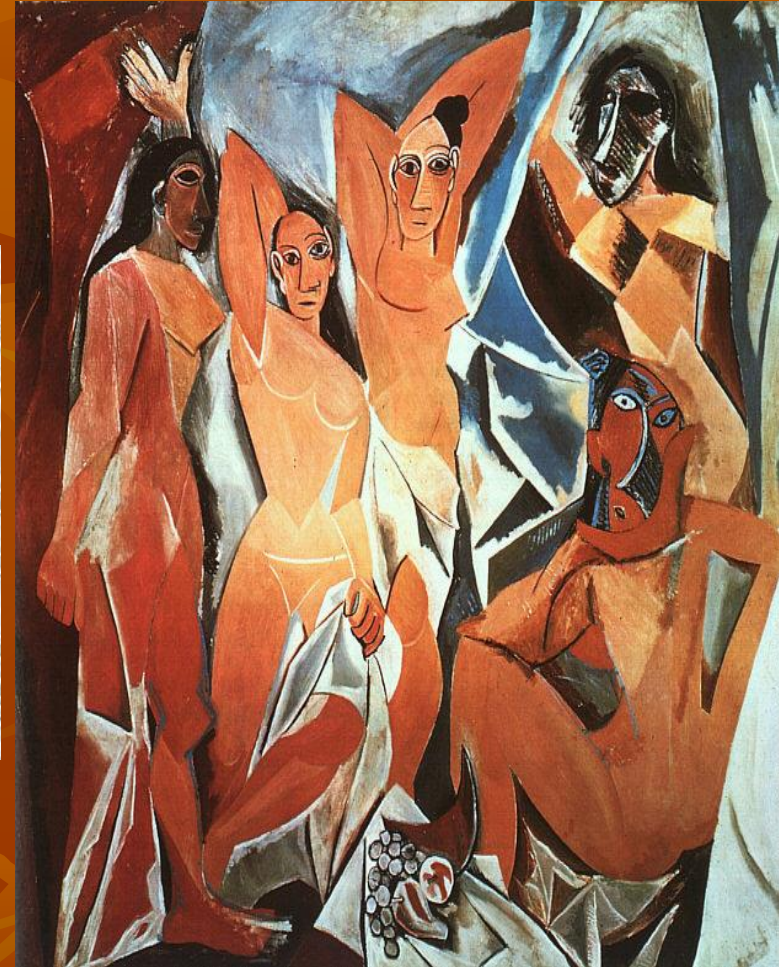
- Mallin rikkominen
- Ei perspektiiviä
- Särmät, kulmat, sirpaleet
- Irrallisia kappaleita, ”palapeli”
- Geometria, kuutiot
- Värit ei tärkeitä
- ”Maalaan muotoja niin kuin ajattelen, en niin kuin ne näen”.

Kubismi

Moderni maailma 1900-l

Pablo Picasso;

Guernica ja Avignonin naiset

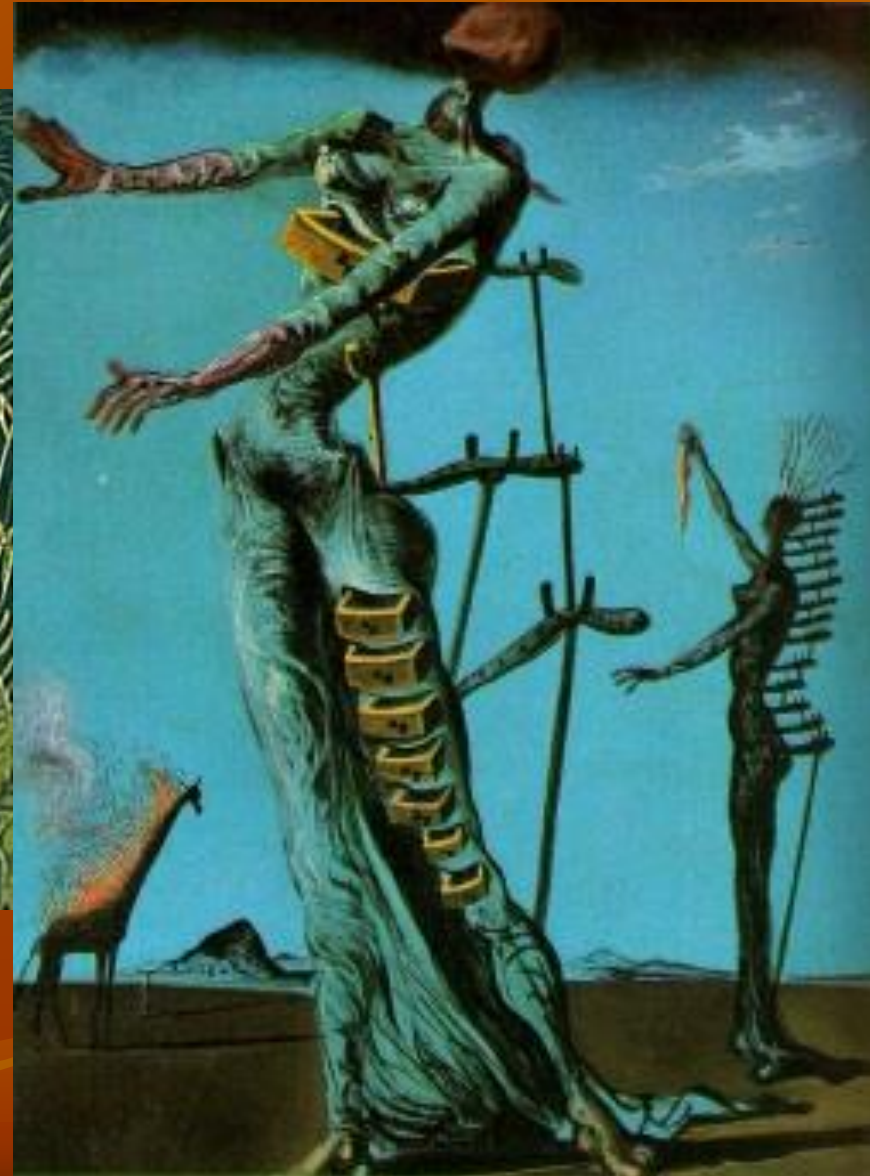

- **Todellisuuden yläpuolella**
- **Irrationaalinen ja kontrolloimaton**
- **Psykoanalyttinen alitajunnan tutkiminen**
- **Unimaailma**
- **”Kaunis kuin ompelukoneen ja sateenvarjon satunnainen kohtaaminen leikkauspöydällä”**

Surrealism

Henri Rousseau; Traumgarten/Unipuisto

Salvador Dali; Palavat kirahvit

Mitä surrealistisia piirteitä teoksessa on? Tulkitse teosta niiden pohjalta.

- Surrealismiin liittyvä unenomaisuus voidaan nähdä naishahmon painajaismaisena avuttomuutena, kun hän ojentelee verisiä käsiään, joista luut ja liha ovat tulleet esiin.
- Naisen veriset kasvot saattavat kuvastaa yksilöllisyyden menetystä.
- Lihapalan toisen naishahmon kädessä on tulkittu kuvaavan kuolemaa ja ihmisrodun aikaansaamaa tuhoa.
- Naisten takapuolista ja selästä lähtevät fallosmuodot, joita tuetaan kainalokepeillä. Ne ovat seksuaalisymboliikkaa, mutta viittaavat myös heikkoon yhteiskuntaan.

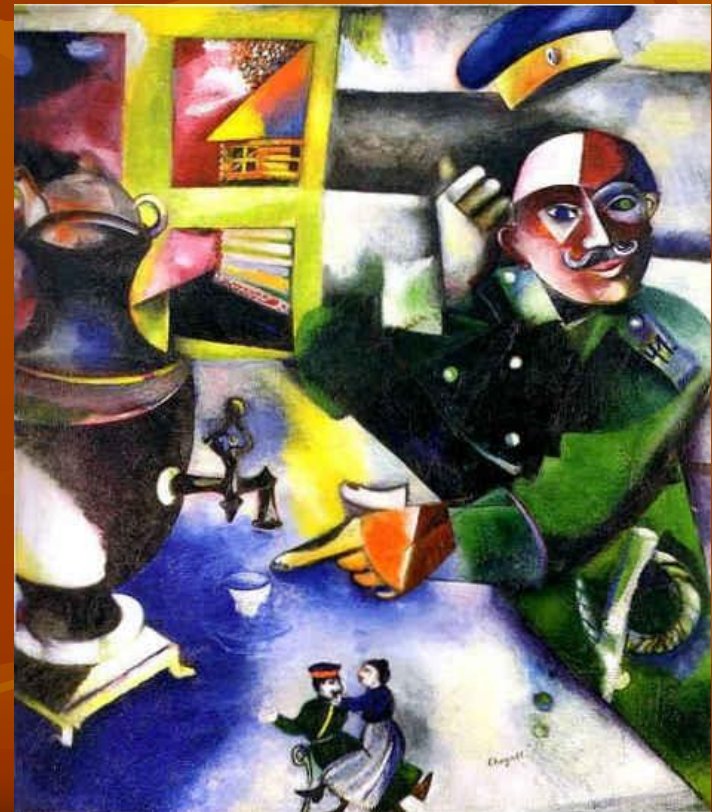

Abstrakti taide

Vassily Kandinsky; In the Blue

Paul Klee; Kultakala

Marc Chagall; Juoppo

Abstrakti taide

- **Ei esittävä taide**
- **Luonnonmukaisuus hylätään**
- **Voimakkaat värit**

Funktionalismi

